

Katarina Lozić Knezović
Sveučilište u Splitu, Filozofski fakultet
HR-21000 Split, Poljička cesta 35
klozic@ffst.hr

SEDMI HRVATSKI SLAVISTIČKI KONGRES

(Šibenik, 25. – 28. rujna 2019.)

U organizaciji Hrvatskog slavističkog odbora Hrvatskoga filološkog društva i Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, u Šibeniku je održan Sedmi hrvatski slavistički kongres, otvoren 25. rujna u večernjim satima. Među ostalima, sudionicima se obratila predsjednica Organizacijskog odbora Bernardina Petrović, posebno ističući značenje održavanja kongresa koji, povezujući obalu i unutrašnjost Hrvatske mjestom održavanja, uspješno povezuje i inozemne i domaće znanstvenike i stručnjake, čime potiče, održava i razvija nužno potreban dijalog.

Svečana se dodjela povelja ovogodišnjim laureatima održala u nastavku svečanosti otvorenja. Već se od Prvog hrvatskog slavističkog kongresa održanoga 1995. godine u Puli dodjeljuju nagrade zaslužnim hrvatskim jezikoslovcima, književnim znanstvenicima i zaslužnim inozemnim slavistima-kroatistima. *Povelja Stjepana Ivšića* zaslužnomu hrvatskom jezikoslovcu na prethodnim je kongresima dodijeljena E. Hercigonji, R. Katičiću, D. Brozoviću, S. Težaku, J. Siliću i S. Babiću. *Povelja Antuna Barca* zaslužnomu hrvatskom književnom znanstveniku pripala je I. Frangešu, M. Bošković-Stulli, M. Šicelu, S. Lasiću, V. Žmegaču i S. Marijanoviću. *Povelju Vatroslava Jagića* zaslužnomu inozemnom slavistu-kroatistu na prethodnim su kongresima dobili L. Hadrovics, S. Graciotti, H. Birnbaum, R. Lauer, I. Nyomárkay i S. Olegovna Vjalova.

Među sveukupno dvanaest predloženika, ovogodišnji su laureati izabrani na sjednici Organizacijskoga odbora održanoj 14. prosinca 2018. godine. U lijepo priređenoj otisnutoj *Knjizi laureata* predstavljeni su svi ovogodišnji dobitnici povelja, njihovi životopisi i bibliografije.

Povelja Stjepana Ivšića pripala je akademkinji Antici Menac. Njezin je životopis uz bibliografiju priredila prof. dr. sc. Željka Fink-Arsovski. Područja su znanstvenoga interesa akademkinje Menac u višegodišnjem istraživanju hrvatskoga jezika: sintaksa, fonetika, leksikologija, frazeologija, leksikografija, frazeografija, kontaktna lingvistika, kontrastivna lingvistika. Svojim je radom značajno obogatila jezične spoznaje do kojih su došli njezini prethodnici. Začetnica je frazeologije kao lingvističke discipline u Hrvatskoj, utemeljiteljica je zagrebačke frazeološke škole, prva se od domaćih znanstvenika bavila temom tautoloških frazeoshema, prva je otvorila put istraživanjima hrvatske leksikografije i frazeografije te je koautorica brojnih frazeoloških rječnika. Izuzetno su vrijedni i njezini prinosi iz područja kontaktne lingvistike, među ostalima udžbenici ruskoga jezika sastavljeni po audiovizualnoj globalno-strukturalnoj metodi, što ih čini međunarodno zanimljivima, potom

prijevodi te njezin urednički rad. Kao profesorica, akademkinja je Menac i u svojem nastavnom radu uvodila elemente kontrastivne analize. Sveukupno je svojim radom umnogome doprinijela afirmaciji i prepoznatljivosti hrvatskoga jezika. Dobitnica je mnogih nagrada. Povelju je u majčino ime primila prof. dr. sc. Mira Menac-Mihalić.

Povelja Antuna Barca uručena je akademiku Josipu Bratuliću. Izv. prof. dr. sc. Lahorka Plejić Poje, u pregledu akademikova života i rada ističe njegov izuzetan znanstveni i stručni, pedagoški i kulturni rad. Navodi kako je Josip Bratulić od prvoga zaposlenja na Staroslavenskom institutu do posljednjega na Filozofskom fakultetu u Zagrebu na kojem je umirovljen, svoj znanstveni rad vezao uz srednjovjekovnu i novovjekovnu hrvatsku književnost. Brojna priznanja i nagrade samo su potvrda akademikova vrijednog rada i doprinosa hrvatskoj znanosti, njegove djelatnosti kao filologa, tekstologa, paleoslavista i književnog povjesničara. Izuzetno poštujući knjigu, akademik Bratulić joj u svojem znanstvenoistraživačkom radu pristupa pažljivo i iz različitih aspekata, iznad svega poštujući njezinu kvalitetu, vrijednost, povijesni kontekst i društvenu ulogu. Vrijedni proučavatelj voljene Istre te hrvatskoglagoljske pisane baštine, akademik Bratulić je zahvalivši na vrijednom priznanju izrazio važnost proučavanja jezika, pisma i knjige te zadovoljstvo što je primio upravo nagradu Antuna Barca prisjetivši se susreta s profesorom Barcem još u školskim danima.

Povelja Vatroslava Jagića pripala je austrijskom slavistu prof. dr. sc. Johannesu Michaelu Reinhartu, profesoru u miru Instituta za slavistiku Sveučilišta u Beču, dugogodišnjem suradniku Staroslavenskoga instituta u Zagrebu, članu međunarodnoga savjeta *Znanstvenoga centra izvrsnosti za hrvatsko glagoljaštvo* pri istoj instituciji, dopisnom članu Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti. Prof. dr. sc. Milan Mihaljević, njegov dugogodišnji suradnik i prijatelj, istaknuo je kako je prof. Reinhart „zasigurno najbolji poznavatelj hrvatskoga glagoljaštva i hrvatskoga crkvenoslavenskoga jezika izvan Hrvatske“. Njegov habilitacijski rad, ocijenjen kao jedna od najboljih monografija o hrvatskom glagoljaštvu, predstavlja prekretnicu u istraživanju sintakse hrvatskoglagoljskih tekstova. Bavio se i morfologijom hrvatske redakcije crkvenoslavenskoga jezika, pisao u više navrata i o leksiku, dao izuzetan doprinos tekstološkim istraživanjima hrvatskoglagoljskih tekstova, brojnim spoznajama obogatio naše poznavanje pismenosti i književnosti hrvatskoga srednjovjekovlja. Uvelike je proučavao odnose hrvatskoglagoljske i češke književnosti kojima je nastavio rad Stjepana Ivšića. Prof. je Reinhart svojim radovima u znatnoj mjeri pridonio većoj međunarodnoj vidljivosti istraživanja hrvatske paleoslavistike, književnojezičnog hrvatskog srednjovjekovlja. U svojoj je zahvali pri primitku *Povelje* prof. Reinhart naveo više razloga zbog kojih mu je istraživanje hrvatskoglagoljske književnosti izazovno, privlačno i zanimljivo, a na kraju je istaknuo i zadatke za budućnost: nalaženje originala na stranom jeziku, ponajprije na latinskome i talijanskome, izdavanje transliteriranih hrvatskoglagoljskih tekstova te potrebu za pojačanom usporedbom s drugim slavenskim književnostima.

U narednim danima kongresa održana su izlaganja u sekcijama koja su prijavljena u sedam tematskih područja: 1. Paleoslavistička i hrvatskoglagoljska problematika, 2. Izazovi, mogućnosti i perspektive slavistike u 21. stoljeću, 3. Kroatistika između zaboravljenih početaka i globalizacijskih izazova, 4. Mediteranska sastavnica

hrvatskoga jezika, književnosti i kulture, 5. Slavonske dijaspore i suvremene migracije, 6. Dijete i djetinjstvo u znanosti, umjetnosti i kulturi, 7. Formalno i neformalno poučavanje slavenskih jezika, književnosti i kulture. Sudjelovalo je preko 100 referenata s gotovo 90 izlaganja.

U tri su dana raspoređena i plenarna izlaganja održana u jutarnjim satima prije početka sekcijских: 26. rujna akademik Stjepan Damjanović: *Jezična smjeranja hrvatskih protestanata*, 27. rujna prof. dr. sc. Krystyna Pieniżek-Marković: *Kina i Europa kao geo(bio)grafski/auto(geo)biografski prostori. Hrvatsko međuratno iskustvo*, a 28. rujna prof. dr. sc. Diana Zalar: *Dječje jezično stvaralaštvo potaknuto djelima klasičnih pisaca*.

Kao i svaki dosadašnji, i ovogodišnji je Hrvatski slavistički kongres bio mjesto okupljanja, razmjene novih saznanja i postignuća znanstvenih istraživanja, ali i opuštenoga druženja i upoznavanja grada domaćina.

Svim laureatima čestitamo na nagradama koje će im zasigurno biti još jedan poticaj za daljnja vrijedna istraživanja, organizatorima na još jednom kvalitetnom, profesionalno i lijepo organiziranom kongresu, a izlagačima na zanimljivim referatima izloženima na skupu.